

Hauge: Folketingsmand Ulrich vilde ikke stemme for det foreliggende Lovforslag. Af hans Udtalelser skønnede jeg ikke, om han positivt vilde stemme imod det; men i alt Fald vilde han ikke stemme for det. Der er i Lovforslaget § 6 indført en Bestemmelse om, at hvis man ikke paa rimelige Vilkaar ved frivillig Overenskomst kan skaffe Adgangsvej til oprettede Husmandsbrug, skulde man kunne skride ind ved offentlig Foranstaltning. Dette vil Hr. Ulrich ikke være med til. Det undrer mig, thi man skulde dog tro, at Almenvellet krævede, at der blev skaffet Adgangsvej til oprettede Husmandsbrug, som Staten med stor Bekostning har tilvejebragt. Det undrer mig endvidere, fordi Forholdet er det, at der i Loven af 20. August 1853 findes en Regel om, at man netop ved Ekspropriation uden særlig Lov kan skaffe den fornødne Adgangsvej, og den eneste Ændring, der er sket i dette Forhold, er, at efter den gældende Lov kan Sogneraadet paa eget Initiativ skaffe Adgangsvej, men efter Lovforslaget her skal efter Indstilling af Statens Jordlovsudvalg Landbrugsministeren paalægge de paagældende Kommunalbestyrelser at gøre det. Efter min Opfattelse er Vejen nærmest besværliggjort ved de Lovforanstaltninger, der her er Tale om, og derfor synes jeg, Hr. Ulrich har ganske Uret i den Betragtning, han fremførte; han burde tværtimod være tilfreds med Bestemmelsen i § 6, idet den paa ingen Maade udvider Adgangen til Ekspropriation. Man kan vel ikke tænke sig, at Landbrugsministeren, uden at Almenvellet kræver det, skulde paalægge Kommunalbestyrelserne at ekspropriere Jord til de oprettede Husmandsbrug. Jeg maa derfor bede om en anden Motivering for Hr. Ulrichs Vægning ved at gaa med til § 6, han kan ikke opretholde sit Standpunkt, hvis han vil være konsekvent.

Hr. Ulrich gjorde den Bemærkning, at Bestemmelsen i § 3, sidste Punktum, i Loven af 20. August 1853 var af den Beskaffenhed, at man ikke i alle Tilfælde kunde komme frem efter de Bestemmelser, som nu indføres i Lovforslagets § 6, idet det i Loven af 1853 bestemmes, at dersom de paagældende Autoriteter ikke kan blive enige om Lovens Anvendelse, kan Tvangsafstaaelse af det paagældende Vejareal ikke finde Sted, og der skal da en særlig Lov til for at skaffe Adgangsvej. Deri har Hr. Ulrich Ret. Forholdet er dette, at den Bestemmelse, Folketinget vedtog, nemlig at Staten uden videre kunde fore-

tage Ekspropriationen, var bekvemmere og rimeligere, saa meget mere som Ekspropriationen alligevel skal foretages i Henhold til Bestemmelserne i Loven af 20. August 1853.

Jeg maa opfordre Hr. Ulrich til at ændre sit Standpunkt, og jeg haaber, han vil gøre det, naar han har tænkt nærmere over, at vi allerede i den bestaaende Lov har Adgang til at ekspropriere til den Vej, der er fornøden. Her er kun Tale om, at man i disse spæcielle Tilfælde giver Landbrugsministeren en Bemyndigelse til efter Indstilling af Statens Jordlovsudvalg at paabyde de paagældende Kommunalbestyrelser at skaffe Jord til Veje; og jeg skulde dog mene, at Almenvellet kræver, at Jord til de Biveje, som her er Tale om, fremskaffes. Ellers er der ikke Spor af Mening i at oprette disse Husmandsbrug; Husmændene maa dog ligesom alle andre Mennesker have den fornødne Kørevej til deres Ejendomme.

Landbrugsministeren (Madsen-Mygdal): Det synes navnlig at være § 6, der indeholder Bestemmelsen om Ekspropriation af Jord til Adgangsveje, som er Genstand for lidt forskellige Betragtninger. Hr. Ulrich har spurgt mig, hvad der vilde ske, hvis Amtskommunen og Sognekommunen er af forskellig Opfattelse, saaledes at Ekspropriation ikke kan foretages i Henhold til Loven af 20. August 1853. Dertil skal jeg svare, at et saadant Tilfælde neppe vil komme til at foreligge, eller i hvert Fald uhyre sjældent. Det drejer sig om Udstykning af Ejendomme, som sikkert alle i Forvejen har deres Adgangsforbindelse i Orden, og sandsynligvis vil Jordlovsudvalget gennem de kommunalt indvalgte Medarbejdere anlægge Vejplaner i Tilknytning til de alt bestaaende Vejforbindelser. Man kan dog kun tænke sig en saadan Divergens mellem to Amtskommuner, hvør der udstykses Jord, der ligger i to forskellige Sogne eller to forskellige Amter, og dette vil vistnok meget sjældent indtræffe. Og skulde det ske, tror jeg, der vil være saa megen god Villie til Stede mellem Kommunerne, at det ikke bliver en saa overordentlig vanskelig Opgave at finde ud af, hvor disse mindre Landbrug skal have deres Tilknytning. Skulde det endelig ske, at der blev en uovervindelig Vanskelighed derved, ja, saa er der naturligvis den Vej, som Hr. Ulrich anviste, at Sagen indbringes for Rigsdagen, og der vedtages en særlig Lov